

- етиленгліколь - складова антифризу;
- гумовий пи́л і пи́л з асфальтових покриттів;
- відходи гальмівної рідини.

Для оцінювання обсягів утворення відходів на території автотранспортного підприємства у вигляді зношених шин, відпрацьованих акумуляторних батарей, оливи та мастильно-охолоджуючих рідин від виробничих процесів під час відновлення працездатності транспортних засобів використовується розрахунковий метод, що враховує кількість транспортних засобів, їх пробіг, ресурс відповідних витратних матеріалів у конкретних умовах експлуатації.

Для зменшення витрат палива, викидів забруднюючих речовин та відходів для підвищення екологічної безпеки автотранспортного підприємства, необхідно провести зміни складу парку транспортних засобів (змінити екологічний клас транспортних засобів, тип використовуваного палива), оптимізувати періодичність проведення технологічних операцій, відстань до розміщення стоянок та об'єктів інфраструктури, швидкість технологічного руху.

Стічні води автотранспортного підприємства складаються з технологічних стічних вод та дощових. Стічні води, які використовують в мийних установках для миття як всього транспортного засобу, так їх окремих частин та агрегатів, на малярних дільницях є технологічними. Загалом забруднювачами стічних вод є нафтопродукти, мийні засоби, фарби і розчинники, глина, пісок та інші тверді домішки. Без адекватного очищення стічні води не можуть зливатись у водойми чи каналізаційні мережі і застосовуватись в водопостачанні. Для очищення стічних вод на автотранспортних підприємствах можна використовувати локальні установки, які очищують води від нафтопродуктів, глини і піску, інших твердих домішок, а також знешкоджують забрудники.

Науковий керівник – Прокопенко Н.В., доц., к.б.н.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Доповідач – Маврова В.М., ст.,

Науковий керівник – Анісімова С.В., доц., к.г.н.

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет
svitlanaanisimova@meta.ua*

В умовах сучасної кризи в економіці України необхідність розвитку і функціонування наукомістких галузей виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції цих галузей та створення сприятливих умов для їх подальшої діяльності є надзвичайно актуальним.

До наукомістких галузей виробництва відноситься, зокрема, і кабельна промисловість, яка відноситься до електротехнічної галузі. Продукція електротехнічної промисловості надзвичайно важлива для електрифікації всіх сфер народного господарства. Крім того, без неї неможлива автоматизація та механізація виробничих процесів та прискорення темпів науково-технічного прогресу [1].

Електротехнічна промисловість є однією з найбільш розвинутих промислових галузей в Україні, є основою науково-технічного розвитку економіки країни, важливою складовою технології в усіх галузях виробництва, передумовою зростання обсягів виробництва в галузях народного господарства та підвищення конкурентно-спроможності продукції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках [2].

В даний час світова кабельна промисловість виробляє більше 1000 різних типів проводів і кабелів, які знаходять широке застосування в багатьох галузях господарства і в побуті. Електричні дроти використовуються при спорудженні ЛЕП, виготовленні обмоток електричних трансформаторів, монтажі радіоапаратури, в пристроях зв'язку і т. д. Силові кабелі і кабельні лінії призначені для передачі і розподілу електричної енергії при напрузі промислової частоти і при постійній напрузі. Кабель дальнього і місцевого зв'язку застосовується для передачі інформації електричними сигналами.

У всьому світі спостерігається тенденція збільшення обсягу випуску і використання силових кабелів. В останні роки все більшого розвитку набуває створення кабельних ліній з пластмасовою ізоляцією; дуже перспективні кабельні лінії високої напруги з примусовим охолодженням і кабельні лінії постійної напруги, що мають ряд переваг перед системами змінної напруги.

Актуальною є проблема збільшення пропускної спроможності та ефективності кабельних ліній.

Як відомо, при передачі електричної енергії по проводах і кабелях частина потужності витрачається на теплові втрати в струмопровідних жилах. В сучасних високовольтних передавальних і розподільних пристроях теплові втрати становлять до 10% всієї переданої потужності (за деякими даними, на 100 км ЛЕП втрачається у вигляді тепла від 1,5 до 6% електроенергії, що перевищує втрати енергії при транспортуванні кам'яного вугілля залізницею [3]). Це обумовлює необхідність застосування різних схем штучного охолодження, розробки кабелів нетрадиційної конструкції - газових, над- і кріопровідних, у яких втрати на постійному струмі в струмопровідних жилах або мінімальні, або практично дорівнюють нулю.

Потреба в продукції кабельної промисловості суттєво зросла з настанням, так званої, епохи інформаційного суспільства. Ця тенденція спостерігається і в Україні.

Разом з тим дослідники зазначають, що незважаючи на стрімкий розвиток електротехнічної галузі у світовому просторі, необхідно орієнтувати підприємства на постійний пошук інноваційних технологій, підвищувати якісні характеристики продукції, досягати високого рівня безпеки та надійності [4, 5].

Дослідження стану та перспектив розвитку вітчизняної електротехнічної галузі показують, що існує тенденція до збільшення попиту на продукцію цієї галузі. Однак, існують певні проблеми її розвитку, зокрема правові та економічні [1, 6]. Це і неналежна підтримка вітчизняного виробника державними органами; зростання собівартості продукції за рахунок росту цін на сировину, матеріали, енергоресурси; застаріла технічна та технологічна база; необхідність постійного впровадження інноваційних розробок; відсутність інвестування та інші [7].

Споживачами кабельної продукції є найбільші оператори зв'язку – «Укртелеком», МТС, «Київстар», «Інтертелеком», а також група компаній «Вега», атомні електростанції, залізниця, «Укренерго», «Укртрансфанта», «Укртатнафта», «Криворіжсталь», «Нафтогаз», «Запорізька АЕС», «Київський Метрополітен» та інші.

Для виробництва кабельної продукції вкрай необхідна сировина і матеріали, зокрема мідь, які, в основному, постачають іноземні країни, тому й ціни на сировину й матеріали майже на 80 % формуються на світовому ринку.

До основних ризиків в діяльності підприємств кабельної промисловості сьогодні відносяться [8]:

- посилення кризових явищ в економіці України;
- різка зміна курсів валют;
- необхідність коригування цін на кабельно-провідникову продукцію внаслідок різких змін цін на сировину та матеріали;
- практична відсутність інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності;
- невизначеність результатів інноваційних розробок;
- відсутність вітчизняних постачальників високотехнологічного устаткування для галузі;
- відсутність держзамовлення продукції вітчизняних виробників;
- наявність «сірого» імпорту продукції;
- обіг на ринку кабельно-провідникової продукції України, що не відповідає ДСТУ;
- необхідність постійного розширення асортименту за рахунок високотехнологічної продукції зі збереженням позицій її традиційних видів;
- загострення конкуренції на світовому ринку кабельної продукції.

Про високий рівень ризику в галузі свідчить падіння обсягів виробництва продукції в динаміці останніх років. Зростання попиту на кабельно-провідникову продукцію супроводжується входженням на ринок іноземних компаній з продукцією з високим рівнем конкурентоспроможності.

Більшість проблем галузі є об'єктивними та обумовлені її специфікою (застосування іноземної сировини і матеріалів, висока собівартість продукції, відсутність державної підтримки вітчизняного виробника, посилення конкурентної боротьби в галузі).

Однак частина проблем може і повинна вирішуватись на рівні підприємства, враховуючи ті виклики, які сьогодні постають перед більшістю вітчизняних підприємств.

Передік посилань

- 1 . Кобелева, Т. О. Електротехнічна галузь України: сучасний стан та перспективи розвитку // Вісник Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут”. Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ „ХПІ, 2011. – № 26. – С. 34-44.
- 2 . Великих, К. О. Ефективність створення і споживання промислових виробів: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.07.01 / К. О. Великих. – Харків, 2006. – 19 с.
3. Пешков И.Б. Современное состояние кабельной техники // Электротехника, 1987, № 6, с. 29-33.
- 4 . Белкин, Г. С. Перспективные виды электротехнического оборудования [Электронный ресурс] / Г. С. Белкин, А. А. Дробышевский, В. Н. Ивакин и др. // Электротехника. – 2006. – № 9. – Режим доступа: \www/URL: <http://www.vtormet.vn.ua/info/trans/prospect.html>
5. Тулеметова, А. С. Современное состояние электротехнической промышленности зарубежных стран [Электронный ресурс] / А. С. Тулеметова, Н. Н. Сыдыкова. – Режим доступа: \www/URL: http://www.rusnauka.com/8_DNI_2009/Economics/43557.doc.htm
6. Куреда, Н. М. Світовий ринок електротехнічної продукції та позиціонування на ньому українських підприємств [Електронний ресурс] / Н. М. Куреда, В. В. Комісарова, Н. О. Проценко. – Режим доступа: \www/URL: http://www.confcontact.com/2007apr/EK8_kureda.php
- 7 . Пічугіна, М. А. Напрями розвитку партнерських зв'язків підприємств галузі (на прикладі кабельної промисловості) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 5, Ч. 2. – С. 238-242.
8. Семенова В.Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості // Технологический аудит и резервы производства — № 2/6(22), 2015. С. 54-57.

ЕКОЛОГО-ГІГІЄНИЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА КАБЕЛЬНО-ПРОВОДНИКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

*Доповідач – Маврова В.М., ст.,
Науковий керівник – Анісімова С.В., доц., к.г.н.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
svitlanaanisimova@meta.ua*

У всьому світі спостерігається тенденція збільшення обсягу випуску і використання силових кабелів. В останні роки все більшого розвитку набуває створення кабельних ліній з пластмасовою ізоляцією; дуже перспективні кабельні лінії високої напруги з примусовим охолодженням і кабельні лінії постійної напруги, що мають ряд переваг перед системами змінної напруги.

Розрізняють декілька різновидів електричних проводів, які можуть бути ізольованими або неізольованими, одножилевими або багатожильними [134; 143; 220]. Жила дроту зазвичай виготовляється з мідних або алюмінієвих